

חיזוק ההתקשרות עם הנשיא

מדוע אבדת אביו קודמת לשל זקנו? • הצעות לחיזוק ההתקשרות: לימוד משניות, שינון מאמר ונתינת צדקה • הרבי השתדל בטובת הזולת במסירות נפש, ודאג לו בגשמיות ורק אחר כך ברוחניות • הרבי מצדו נותן את כל ההשפעות, אבל צריך להכין "כלים" • דורשים מהאדם, לעבוד בדרך של חיבור הפכים – בלי גבול בתוך גבול • לקראת יום ההילולא ג' בתמוז

וההסברה בזה: מצות כיבוד אב, עם היות שקיומה צריך להיות מצד ציווי הקב"ה ולא מצד הטעם, הרי היא מצוה שיש בה טעם – משום שאביו הביאו לעולם. ולכן, "אבידת אביו ואבידת רבו, של רבו קודמת, שאביו הביאו לעולם הזה ורבו שלמדו חכמה מביאו לחיי העולם הבא"⁴ – דכיון שטעם כיבוד אביו הוא משום שהביאו לעולם, הרי רבו שמביאו לחיי העולם הבא קודם לאביו שהביאו רק לעולם הזה. אבל בנוגע לאביו ואבי אביו – מובן בפשטות שאביו שהביאו לעולם קודם לאבי אביו ששייכותו אליו אינה אלא באופן של סיבה בלבד⁵. ודוגמתו בנדון דידן – שאנו אין לנו אלא נשיא דורנו, ששייכותנו אליו היא באופן ישיר, כמו אביו ורבו שמביאו כו', ואילו השייכות לרביים שלפניו היא באופן של סיבה, כמו אבי אביו כו'. ועוד ועיקר – שלאמיתו של דבר אין חילוק בין

א. [...] בדיוק "מעיונותיך", מעין דווקא שמחובר למקורו – מודגש גם החיבור למקור תורת החסידות, נשיאי החסידות, החל מהבעל שם טוב ואדמו"ר הזקן, ואנו אין לנו אלא הנשיא שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר. – ישנם כאלה שעושים חקירה ושקלא-וטריא, בקל וחומר ובגזירה שוה וכו', אודות מעלתם של רבותינו נשיאינו, מי גדול ממי וכו'. והמענה לזה – לכל לראש – שאין זה נוגע אלינו, כיון שאנו אין לנו אלא הנשיא שבדורנו. דוגמא לדבר בנגלה דתורה – הקדימה דכיבוד אביו לכיבוד זקנו!¹ בכיבוד אב ואם, האב קודם לאם מפני שהוא ואמו חייבים בכבוד אביו². ובכיבוד אביו ורבו, הרב קודם את האב מפני שהוא ואביו חייבין בכבוד רבו³. ולכאורה, על-פי זה היה צריך להיות כן גם בנוגע לאביו וזקנו, שזקנו קודם לאביו, כיון שהוא ואביו חייבים בכבוד זקנו?

(1) רמ"א יו"ד סר"מ סכ"ד.
 (2) קידושין לא, א. רמב"ם הל' ממרים פ"ו הי"ד. טוש"ע יו"ד שם ס"ד ובש"ך שם.
 (3) כריתות כח, סע"א (במשנה).
 (4) ב"מ לג, א (במשנה). רמב"ם הל' ת"ת רפ"ה. טור יו"ד ר"ס רמב. שו"ע חו"מ סרס"ד ס"ב ובסמ"ע שם.
 (5) ראה שו"ת מנחת אלעזר ח"ג סל"ג.

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ב' בתמוז ה'תשע"ו - ט' בתמוז ה'תשע"ו

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ב' בתמוז	הלי כלים פרק יב-יד.	הלי מחוסרי כפרה.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע צט.
ש"ק	ג' בתמוז	פרק טו-יז.	פרק ב.	מ"ע ק.
א'	ד' בתמוז	פרק יח-כ.	פרק ג.	מ"ע קו.
ב'	ה' בתמוז	פרק כא-כג.	פרק ד.	מ"ע קד.
ג'	ו' בתמוז	פרק כד-כו.	פרק ה.	מ"ע צו.
ד'	ז' בתמוז	פרק כז-כח. הלי מקואות.. בפרקים אלו. פרק א.	הלי תמורה.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע קט.
ה'	ח' בתמוז	פרק כד-ד.	פרק ב.	מ"ע קט.
ו'	ט' בתמוז	פרק ה-ז.	פרק ג.	מ"ע קט.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר**		זמן ציצית ותפילין	זמן זריחה החמה	סוף זמן ק"ש	חצות והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	72 ד'	120 ד'							
ו', ב' בתמוז	4.15	3.07	4.42	5.49	9.12	12.46	1.21	7.49.9	8.17
ש"ק, ג' בתמוז	4.16	3.08	4.43	5.50	9.12	12.46	1.21	7.49.6	8.17
א', ד' בתמוז	4.16	3.09	4.43	5.50	9.12	12.46	1.21	7.49.4	8.17
ב', ה' בתמוז	4.17	3.10	4.44	5.51	9.13	12.46	1.21	7.49.1	8.17
ג', ו' בתמוז	4.18	3.11	4.45	5.51	9.13	12.46	1.21	7.48.8	8.16
ד', ז' בתמוז	4.19	3.12	4.45	5.52	9.13	12.46	1.22	7.48.5	8.16
ה', ח' בתמוז	4.19	3.13	4.46	5.52	9.14	12.46	1.22	7.48.1	8.15
ו', ט' בתמוז	4.20	3.14	4.47	5.53	9.14	12.47	1.22	7.47.7	8.15

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות.
 ** לגבי זמן עלות השחר הנהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאנו את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
 *** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"י בסידורו (יסדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"י שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י	צה"ש	הדה"י
חוקת	8:30	7:12	8:32	7:28	8:34	7:21	8:31	7:29
בלק	8:27	7:10	8:29	7:26	8:31	7:18	8:28	7:27

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו • יו"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב
 עורך אחראי: לוי שייקביץ • עורך: נחמיה קפלון • הגהה: יוסף יצחק אולידורט
 מו"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000
 טל' 03-3731777, פקס: 03-9606169, ISSN 0793-7474
 אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il

לכל רבי יש עניין מיוחד שלו, וביחד עם זה, הרי הוא גם "ממלא מקום אבותיו"⁷, היינו, שממלא את כל המקום (כל פרטי העניינים) של אבותיו ללא חסרון כלל (שהרי אם יש חסרון בפרט אחד, אינו "ממלא מקום" ביחס לפרט זה).

- מצינו אמנם בגמרא⁸ שיתכן ש"אינו ממלא מקום אבותיו בחכמה" כי אם "ביראת חטא", אבל, אין זה שייך בנוגע לרבותינו נשיאינו, כי, כל רבי הוא גם מלך (יראה) וגם רב (חכמה), כמו משיח⁹, ובמילא, הרי הוא "ממלא מקום אבותיו" בכל העניינים.

ואדרבה: נוסף לכך שכל רבי הוא "ממלא מקום אבותיו" בכל העניינים - מיתוסף אצלו עוד עניין שלפני זה לא היה בגלוי (ויתכן שלפני זה לא היה בכלל, אבל, לנו נוגע רק שלפני זה לא היה בגלוי). ולכן, אנו אין לנו אלא הנשיא שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר, שלהיותו "ממלא מקום אבותיו" הרי הוא כולל את כל הרביים, ולא עוד אלא שעל-ידו מיתוסף עוד עניין שלא נתגלה עד לדורנו זה - קרוב לביאת המשיח - "יפוצו מעינותיך חוצה"¹⁰ באופן שלא היה כמותו בכל הדורות שלפני זה!

ושני טעמים להוספה המיוחדת בהפצת המעיינות חוצה בדורנו זה: (א) בגלל התגברות החושך ביותר יש צורך באור גדול ביותר להאיר את החושך, (ב) בגלל שכבר מתנוצץ אור המשיח. ומזה מובן גודל ההכרח בהתקשרות וחיבור עם המעייין - מקור תורת החסידות - כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שבכוח זה נעשית ההפצה גם ב"חוצה", היינו, שלא זו בלבד שלא מתפעלים מה"חוצה", אלא אדרבה, שהמעיינות באים באופן של הפצה גם ב"חוצה", כיון שהמעייין אין לו הגבלות כלל, ומטהר אפילו זב ומצורע¹⁰.

ועוד והוא העיקר, שפעולה זו (הפצת המעיינות חוצה) נעשית ההכנה לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

(6) ראה גם שיחת ש"פ ויצא ס"ט (לעיל ע' 106).

(7) כתובות קג, ב. רמב"ם הל' מלכים פ"א ה"ז. וראה הל' כלי המקדש פ"ד ה"כ. (71).

(8) ראה סהמ"צ להצ"צ מצות מינוי מלך פ"ג.

(9) ראה לקו"ש ח"ל ע' 172. וש"נ.

(10) רמב"ם הל' מקוואות פ"ט ה"ח. טוש"ע יו"ד ר"ס רא.

ב. ובעניין זה (ההתקשרות אל הרבי) צריך לנצל את הזמן עד לה"יאָרצייט" [...] ולכל לראש - "אַריינכאַפן" בנוגע לעניין ההתקשרות:

אמרו חז"ל¹¹ "שכר מצוה מצוה", היינו, שכר המצוה הכי גדול הוא המצוה עצמה¹², החיבור וההתקשרות (מצוה מלשון צוותא חיבור¹³) עם הקב"ה, אשר, אף-על-פי ש"אין ערוך לך... בעולם הזה ואין זולתך... לחיי העולם הבא, אפס בלתיך... לימות המשיח ואין דומה לך... לתחיית המתים" [וכפי שמאריך כ"ק מו"ח אדמו"ר בהמשך ראש השנה¹⁴ בביאור ד' עניינים אלו], מכל מקום, בחסדו הגדול ירד על הר סיני ונתן לבני-ישראל המצוות שעליהם יהיו בצוותא וחיבור עם מצוה המצוות - הרי זה שכר הכי נעלה.

וכמו כן בנדון דידן - שהעניין הכי נעלה שיכולים "אַריינכאַפן" עד היאָרצייט, הוא, ההתקשרות אל הרבי, שנעשית על-ידי לימוד תורתו והליכה באורחותיו.

ג. ובהתאם לכך - הנני להציע כמה דברים שיעשה כל אחד עד היאָרצייט¹⁵:

בנוגע ללימוד משניות - יקבל כל אחד על עצמו ללמוד ולסיים עד היאָרצייט חמשה פרקי משניות, שכן, משנה אותיות נשמה¹⁶, וחמשה פרקים במשנה הם כנגד חמשה השמות שנקראו להנשמה, נפש רוח נשמה חיה יחידה¹⁷.

- בפעם הראשונה שראיתי שמדליקים חמש נרות בעת התפילה ביאָרצייט (וכן בשנת האבלות), כשהייתי אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר בפאָרזי¹⁸, שאלתי אצלו טעם הדבר, ולא השיב, ולאחר זמן אמר,

(11) אבות פ"ד מ"ב. וראה "היום יום" ח' חשוון. כה אייר.

(12) ראה תניא פ"ט (נב, ב).

(13) לקו"ת בחוקותי מה, ג. מז, ב. ובכ"מ.

(14) תרצ"ד - שיצא לאור בשנה זו, ובו המאמר ד"ה אין ערוך לך שנדפס בקונטרס י"ט כסלו שנה זו (סה"מ תשי"א ע' 137 ואילך. וראה שם ע' 107 ואילך).

(15) ראה גם מכתב ט' טבת שנה זו (אגרות קודש ח"ד ע' קח).

(16) שער המצוות וטעהמ"צ להאריז"ל פ' ואתחנן. פע"ח שער הנהגת הלימוד. הון עשיר בהקדמה על המשניות. באה"ט אור"ח ס"א סק"ו.

(17) ב"ר פי"ד, ט. דבר פ"ב, לו.

(18) ראה רשימת ה"יומן" ב' ניסן תרצ"ב ('רשימות' חוברת קפג ע' 11).

שחמש הנרות הם כנגד חמש השמות שהנשמה נקראת בהם, נפש רוח נשמה חיה יחידה¹⁹.

ועל-ידי לימוד חמשה פרקי המשניות יתוסף בחיזוק ההתקשרות עם הרבי - לא רק נפש עם נפש (שזה נעשה על-ידי לימוד פרק אחד), ולא רק רוח עם רוח (על-ידי שני פרקים), ולא רק נשמה עם נשמה (על-ידי שלשה פרקים), ולא רק חיה עם חיה (על-ידי ארבעה פרקים), אלא גם יחידה... (כ"ק אדמו"ר הפסיק בבכי ואחר כך סיים) עם יחידה (על-ידי חמשה פרקים).

ויתירה מזה - שעל-ידי יחידה, עם היותה רק שם לעצם הנשמה, מכל מקום, כיון שנקראת "יחידה" על שם שמייוחדת עם בחינת יחיד²⁰, נעשה על-ידיה גם ההתקשרות והדביקות של עצם בעצם! [...].

ד. והצעה נוספת - בנוגע ללימוד תורתו:

אחד שאל במכתב אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר כיצד תהיה ההתקשרות שלו אליו מאחר שאינו מכירו פנים,

- השואל לא ראה את הרבי, והיה נדמה לו שגם הרבי לא ראה אותו... -

והשיב לו כ"ק מו"ח אדמו"ר²¹ שההתקשרות היא על-ידי לימוד תורתו ושמירת התקנות וכו'. - הרבי לא אמר לו שיתקשר אליו על-ידי ענייני מופתים, או על-ידי נסיעה אליו, אלא על-ידי לימוד תורתו כו'.

ובהתאם²² לכך הנני להציע שלקראת היאָרצייט ישנן כל אחד המאמר (כולו או חלקו) שנתן כ"ק מו"ח אדמו"ר ליום הסתלקותו²³, ומזמן לזמן, כשנמצא במבוכה, או שישנם אצלו ספקות, או במצב ש"פגע בך מנוול זה"²⁴ - יחזור במחשבתו מאמר זה.

(19) ראה סה"מ תש"ח ע' 146 ובהערה 11 שם.

(20) ראה סה"מ תרצ"ו ס"ע 56 ואילך. וש"נ.

(21) אגרות-קודש שלו ח"ה ע' צד. וש"נ (נעתק ב"היום יום" כד סיון).

(22) מכאן ועד סוף הסעיף - הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר (באידיש), ונדפס בהוספות ללקו"ש ח"ב ע' 513-4. במהדורה זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.

(23) ד"ה באתי לגני ה'ש"ית (סה"מ תש"י ע' 111 ואילך).

(24) סוכה נב, רע"ב. וש"נ.

- בשיחת י"ט כסלו²⁵ סיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר, שבשנת תר"ף, שנת הפרידה, שבה נפרד מאביו כ"ק אדמו"ר נ"ע, הרבה כ"ק אדנ"ע לדבר עמו אודות המאמר דיבור-המתחיל והדרת פני זקן שבליקוטי תורה (סוף פרשת קדושים)²⁶. במאמר זה מבאר גודל המעלה שדברי תורה חקוקים במוחו, שאז, גם בשעה שאינו עוסק בתורה, הקב"ה שוכן עד בקרבו (ולכן צריך לעמוד מפני תלמיד-חכם²⁷ גם בשעה שאינו עוסק בתורה, מפני שדברי תורה חקוקים במוחו).

ועל דרך זה בענייננו: השינון והבקיאות במאמר - מלבד התועלת להתקשרות בעת חזרת המאמר, הרי, גם בשאר הזמנים יהיה מוחו ממולא בתורתו של הרבי, שבתורה זו מסר הרבי את עצמו ("דער רבי האָט זיך אָפגעגעבן") לחסידים, ובמילא, נמצא הוא בהתקשרות תמידית עם הרבי, וכלשון הליקוטי תורה: "בלי שום הפסק ופירוד לעולם אפילו רגע אחד".

ובעניין זה לא נוגע כל כך הכמות, שינון כל המאמר, או (אם מצד איזה סיבה שהיא אינו יכול לשנן כולו) מחצית המאמר; בעיקר נוגע האיכות - שיהיו חקוקים במוחו, אותיות החקיקה²⁸, מים חיים, זוחלין, מי מעין, שמחוברים עם המקור, עצם הנפש...

ה. והצעה שלישית - שבכל יום ויום עד ליאָרצייט יוסיף כל אחד בנתינת הצדקה.

- כ"ק מו"ח אדמו"ר אמר פעם בשם אביו כ"ק אדמו"ר נ"ע²⁹, שכללות עניין אמירת קדיש אחרי הרביים הוא לא (כל כך) בתור סגולה עבורם, אלא (בעיקר) עבור אלה שאומרים הקדיש. ועל דרך זה בנדון דידן, שנתנית הצדקה היא לא בתור סגולה

(25) דשנת תש"ז (ס"י) - שי"ל בקונטרס י"ט כסלו שנה זו (סה"מ תשי"א ע' 149. ולאח"ז בסה"ש תש"ז ע' 93).

(26) בשיחה הנ"ל ממשיך, שמאמר זה אמרו רבינו זקן תיכף לאחרי הסתלקות המגיד, ושהצ"צ ואדנ"ע אמרוהו קודם הסתלקותם (המו"ל).

(27) קידושין לב, ב. רמב"ם הל' ת"ת רפ"ו. טוש"ע יו"ד ר"ס רמד.

(28) כמשנ"ת בדא"ח בדרושי פרשת בחוקותי (לקו"ת ר"פ בחוקותי. ובכ"מ).

(29) ראה שיחת כ"ף כסלו תרצ"ג ס"י (לקו"ד ח"א מ, א ואילך).

עבור הרבי, אלא עבור נותני הצדקה, שעליידי זה יתוסף בהתקשרות שלהם.

נתינת הצדקה צריכה להיות מתוך כוונה לקיים מצוה של הקב"ה, אבל, ביחד עם זה, בודאי שפעולה זו תועיל גם לחיזוק ההתקשרות.

1. וההתחלה בזה – בקבלת החלטה טובה עתה בנוגע לכל ג' העניינים הנ"ל,

לימוד משניות – קו התורה, לימוד המאמר – שבתורה גופא הרי זה שייך לקו העבודה, ונתינת הצדקה – גמילות חסדים, שהם ג' העמודים שעליהם העולם עומד, תורה עבודה וגמילות חסדים³⁰, – ו"ה' יראה ללבב³¹, שכל אחד מקבל על עצמו בלבב שלם ובנפש חפצה לקיים כל העניינים הנ"ל [...].

* * *

2. בהמשך לאמור לעיל שהעצה להתקשרות היא עליידי לימוד תורתו והליכה באורחותיו – הרי, מהעניינים העיקריים באורחותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר, הוא, ההשתדלות בטובתו של הזולת.

הסדר של הרבי היה להשתדל לעשות טובה לכל יהודי הן ברוחניות והן בגשמיות. – הרבי לא היה מקדים לעשות חקירה ודרישה אודות מצבו הרוחני, אלא לכל לראש היה עושה לו טובה בגשמיות, למלא חסרונו בדבר שביקש ממנו, או בדבר שחסרונו היה ידוע לרבי בעצמו, ואחר כך היה משתדל להשפיע עליו ברוחניות.

השתדלותו של הרבי בטובתו של הזולת היתה עד כדי מסירת נפש, כולל גם מסירת הרצון (כי נפש פירושה רצון³²) – להניח שאר ענייני קדושה שלו בשביל לעשות טובה ליהודי.

ולהעיר מפתגם הצמח צדק אודות רבינו הזקן³³ – בעל השמחה – שכל ענייני המסירת נפש שלו הם כלא לגבי מסירת הנפש לנתק את עצמו ("אפרייסן זיך") מהדביקות של "ועמך לא

(30) אבות פ"א מ"ב.

(31) שמואל"א טז, ז.

(32) ראה ירמ' טו, א ובפרש"י (וראה שיחת ש"פ לך לך הערה 35 (לעיל ע' 72). וש"נ).

(33) שיחת כ"ף כסלו תרצ"ג סוסי"ז (לקו"ד ח"א מה, א).

חפצתי³⁴, ולהתמסר לעשיית טובה ליהודי (ולא רק ברוחניות, אלא גם בגשמיות)!

– כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר³⁵ שפעם בשמיני עצרת ציוה אביו (כ"ק אדמו"ר נ"ע) לקרוא לחסידים להתוועד עמם, באמרו, שאף-על-פי ששמיני עצרת הוא זמן נעלה ביותר בדוגמת ראש השנה, מכל מקום, צריכים מסירות נפש עבור טובת החסידים. – ולכאורה, למה ציוה לקרוא לחסידים בשמיני עצרת (שהוא כמו ראש השנה) דווקא, ולא קרא להם בשמחת תורה או באסרוי חג? אלא, משום שעשיית חשבונות וקביעת זמן לנוחיותו הרי זה שייך להנהגה על-פי שכל, מה שאין כן בהנהגה של מסירות נפש לא שייך לעשות חשבון ש"מסור נפשו" רק ... בזמן היותר נוח לו – שהרי זה היפך תנועת המסירות נפש שיוצא ממציאותו לגמרי.

ובנוגע לפועל: כל אלה שרוצים להתקשר אל הרבי, צריכים ללכת באורחותיו ולהתעסק בהשפעה על הזולת, ולדוגמא (בלשון הכתוב³⁶) "כי תראה ערום" – ללא ציצית ותפילין – "וכסיתו", וכיוצא בזה.

* * *

3. כ"ק מו"ח אדמו"ר אמר פעם שהרביים נותנים כל העניינים, וחסידים צריכים לעשות "כלים" כדי שהברכות יומשכו למטה מעשרה טפחים, בבני חיי ומזונא רויחי.

ולהוסיף, שעניין זה (שהרביים נותנים כל העניינים) מודגש ביותר אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר – כידוע³⁷ שכאשר קיבל את הנשיאות מאביו כ"ק אדמו"ר נ"ע, ביקש שנשיאותו תהיה בחסד וברחמים, כך, שבודאי נותן כל העניינים בחסד וברחמים, אלא שצריכים לעשות "כלים" כדי שתהיה ההמשכה למטה מעשרה טפחים.

(34) תהלים עג, כה. וראה סהמ"צ להצ"צ שרש מצות התפלה פ"מ (נעתק ב"היום יום" יח כסלו).

(35) ראה "רשימות" חוברת קפה בסופה.

(36) ישע"י נח, ז. וראה תדבאר"ר פכ"ז.

(37) ראה שיחת שמח"ת תרצ"ג (נעתקה באגרות-קודש כ"ק אדמו"ר ח"ג ע' שנג). וראה "רשימות" חוברת קפ ע' 9 (נעתק ב"היום יום" כ חשון).

ומהו ה"כלי" להמשכת הברכה – אמרו חז"ל בסוף המשניות: "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר³⁸ ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום".

ט. והעניין בזה³⁹:

ברכתו של הקב"ה היא בלי גבול, "עד בלי די"⁴⁰, וכפי שמצינו שכאשר משה אמר לבני-ישראל "ה' אלקי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים"⁴¹, "אמרו לו, משה, אתה נותן קצבה לברכתנו, כבר הבטיח הקב"ה את אברהם אשר אם יוכל איש למנות וגו'⁴², אמר להם זו משלי היא, אבל הוא יברך אתכם כאשר דבר לכם"⁴³, בלי קצבה.

וכיון שהברכה (של הקב"ה) היא בלי גבול – איך שייך "כלי מחזיק ברכה", הרי "כלי" עניינו הגבלה, ואיך יכול להיות "מחזיק ברכה" שהיא בלי גבול⁴⁴?

והמענה לזה – "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה. . . אלא השלום", ש"שלום" מורה על חיבור שני הפכים⁴⁵ (כמו אש ומים⁴⁶), שעם היותם בסתירה וניגוד זה לזה ובמילא לוחמים זה בזה, מכל מקום, מתחברים יחד – בכוח האיך סוף, שלהיותו כל יכול ונמנע הנמנעות⁴⁷, בכוחו וביכולתו לחבר הפכים.

ועל-פי זה יש לבאר דברי הגמרא⁴⁸ (בתיווך הסתירה בין ב' הפסוקים בנוגע למספר המלאכים, "אלף אלפים ישמשונה ורבו רבבן גו'⁴⁹, "היש

(38) תהלים כט, יא.

(39) ראה גם מכתב י"ט כסלו; כ"א שבט שנה זו (אגרות-קודש ח"ד ע' פו; ע' קנה): "ואסיים במה שדובר בהתועדות י"ט כסלו זה כו". "ובהתועדות כאן נתבאר כו" (המו"ל).

(40) מלאכי ג, י"ד.

(41) דברים א, יא.

(42) לך לך יג, טז.

(43) פרש"י עה"פ (נת' בלקו"ש ח"ט ע' 15 ואילך).

(44) ולהעיר גם ממארו"ל (תענית ח, ב. וש"נ) "אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין".

(45) משא"כ חיבור דברים השייכים ז"ז אינו ענין של שלום כיון שמלכתחילה אין ביניהם ניגוד ומלחמה.

(46) ראה במדב"ר פי"ב, ח. וש"נ. תניא אנה"ק רסי"ב.

(47) ראה שו"ת הרשב"א ח"א סתי"ח. הובא בס' החקירה להצ"צ לד, ב ואילך. ובכ"מ.

(48) חגיגה יג, סע"ב.

(49) דניאל ז, י"ד.

מספר לגדודיו⁵⁰ (בתמיהה)) "אלף אלפים ישמשוניה מספר גדוד אחד, ולגדודיו אין מספר" – דלכאורה, ישנו כלל על-פי חכמת החקירה (והובא גם בספרי חסידות⁵¹) שמדבר מוגבל לא יכול להיות בלי גבול, ומריבוי הכי גדול של חלקים מוגבלים לא יתהווה בלי גבול, וכיון שבכל גדוד ישנו מספר מוגבל של מלאכים, איך יתכן שיהיו המלאכים באופן של "אין מספר"? – אלא, עניין זה הוא בכוח האיך-סוף, שהוא כל יכול ונמנע הנמנעות.

ומזה מובן גם בנדון דידן – שכיון שהקב"ה הוא כל יכול ונמנע הנמנעות, בכוחו וביכולתו לחבר הפכים, להמשיך ברכה בלתי מוגבלת ב"כלי מחזיק ברכה", שהוא עניין השלום.

ועניין השלום קשור עם תורה ומצוותיה דווקא⁵² ("כל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם"⁵³), שגם בהם מודגש עניין חיבור הפכים: מחד גיסא, יש בהם מדידה והגבלה – לא מבעי בנוגע למצוות שיש להם שיעור ומדה, ויש מהן שתלויות בזמן ומקום, אלא אפילו בנוגע לתורה שחיוב לימודה בכל זמן ובכל מקום ישנם כמה הגבלות, ולדוגמא: אסור ללמוד תורה במקומות מטונפים⁵⁴, ואסור ללמוד תורה קודם ברכת התורה⁵⁵, וכן "דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרן על פה, דברים שבעל פה אי אתה רשאי לאומרן בכתב"⁵⁶, וכיוצא בזה; ולאידך גיסא, הרי הם בלי גבול – כמו שכתוב "רחבה מצוותך מאד"⁵⁷, "ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים"⁵⁸.

(קטעים מהתועדות י"ט כסלו התשי"א.

תורת מנחם, כרך ב עמ' 127-128 והלאה)

(50) איוב כה, ג.

(51) סהמ"צ להצ"צ מצות האמנת אלקות פי"א. אוה"ת בלק (כרך ה) ע' א'תרוסו ואילך.

(52) ולכן "אין שלום – אמר ה' – לרשעים" (ישע"י מח, כב). כיון שענין השלום הוא רק בתו"צ.

(53) רמב"ם הל' תנוכה בסופן.

(54) ראה טושו"ע ואדה"ז אר"ח ספ"ה.

(55) ראה שם ר"ס מז.

(56) גיטין ס, ב. וש"נ.

(57) תהלים קיט, צו. וראה סה"מ תש"י ע' 277.

(58) איוב יא, ט. וראה הל' ת"ת לאדה"ז פ"א ה"ה.

הנשיא ממתין להיגאל עם צאן מרעיתו

...ובגלל זה נשאר נשאר הצדיק בגלות למשך כמה שנים - כדי שיוכל ליקח עמו את צאן מרעיתו ולהביאם לימות המשיח.

ועד"ז בנוגע לכל מנהיג ונשיא ישראל בדורו:

נשיא ישראל, מבלי הבט על מעמדו ומצבו מצד עצמו, מניח הוא... את הכל על הצד, ומביט על צאן מרעיתו, וכאשר צאן מרעיתו נשאר בגלות, נשאר גם הוא ("בלייבט ער ליגן")... בגלות, כדי... שיוכל להמשיך ולשמר... "צינור" ו"מוצא המחבר" שעל ידו יוכל יהודי... יקשר את עצם הנשמה... עם עצמות ומהות א"ס ב"ה.

וזהו גם הביאור על זה שמנוחתם כבוד של נשיאי חב"ד במקומות שונים בחוץ לארץ - נוסף לכך שממתינים להכנס לארץ בגאולה העתידה יחד עם צאן מרעיתם ("דער גוף זאל מיטגיין מיט אט דעם גוף") - כדי לעזור ולסייע בכל המצטרך לצאן מרעיתם, להיותם נשמות כלליות שהם שרשים לכל הנשמות הפרטיות שבדורם, שלכן בכחם וביכולתם לסייע לנשמות הפרטיות (שכל אחד מהם הוא "פרט" שלהם) שלא בערך מאשר סיוע של מי שנשמתו אינה נשמה כללית.

ובפרטיות יותר:

העזר והסיוע של נשיא הדור לצאן מרעיתו (שבשביל זה מנוחתו כבוד בגלות) נעשה ע"ז שהולכים על הציון ומבקשים ("מ'קומט אויפן ציון און מ'בעט") על כל המצטרך להם, ועוד ועיקר - שבעת ההשתטחות מתקשרת ה"יחידה" עם ה"יחיד"... וענין זה מהוה נתינת כח על כללות העבודה, ע"ז שממשיכים ההתעוררות שנעשית בעת ההשתטחות על כל הימים שלאחרי זה, שתפעל פעולתה בנוגע למחשבה דיבור ומעשה שיהיו כדבעי למהוי - שזהו תכלית כל האדם, ועל זה נאמר "כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשותו".

ויש להוסיף שעצם העובדה שמנוחתו כבוד של נשיא הדור הוא בקירוב מקום מהוה עזר וסיוע בעבודה שבכל יום ויום:

בשעה שהולכים על הציון, אזי העזר והסיוע הם בתוקף יותר, אבל, גם בשעה שאין הולכים על הציון אלא נמצאים בקירוב מקום, ישנו עזר וסיוע מצד זה שיכולים לילך על הציון בקירוב מקום, ע"ד מארז"ל "אינו דומה מי שיש לו פת בסלו למי שאין לו פת בסלו".

כלומר: כשם ש"מי שיש לו פת בסלו", "אין מתאוה כמי שאין לו", היינו, ש"פת בסלו" מהוה סיוע בעבודתו להחליש התאוה - כן הוא גם בנדו"ד, שהידיעה ע"ד "דרך העבודה" דהליכה והשתטחות על ציונו של צדיק ונשיא הדור, מחלישה את תוקף ההתנגדות, העלמות והסתרים דהלעו"ז, כי גם הלעו"ז יודע שאם יתחזק בתוקף יותר מדי ("טאמער וועט ער שטארק אנקוועטשן"), אזי יתחזקו לעמוד נגדו גם ע"י ההשתטחות על הציון - דבר שיבטל את מציאותו לגמרי!

(משיחת יו"ד שבת ה'תשי"ד - תורת מנחם כרך י"א עמ' 29)

רועה ישראל

כאשר הרבי הוסיף על בקשת הרפואה גם שמחה... • הבטיח השתתפות בהחזקת עוזר על חשבונו בעבודתו החינוכית של ר' אלכסנדר בן־נון, ועודד באופן מיוחד את השפעתה של צפורה אשתו • הקטע שהורה הרבי להשמיט ממאמר ב'ביטאון חב"ד' • ועל התכתבותו של ר' בנימין גורודצקי, בא כוח הרבי ובהכוונתו, להבאת שליח חדש למרסיי

מתנה משמים

כבוד־קדושת מורי־וחמי אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ ז"ע ייסד קרן מיוחדת שממנה נשלחות מידי פעם מתנות לידידים מיוחדים של התנועה, מבלי שיבקשו זאת. בהתאם לכך הנני שמח לצרף בזה צ"ק, אנא קבלו אותו ברוח זאת והשתמשו בו מתוך בריאות טובה. כך כתב הרבי בכ' אלול תשד"מ ('כפר חב"ד' גיליון 1262 עמ' 5) ל"מר... ומרת... ניו־יורק..." "בקשר לנישואי נכדתם".

שטח למגורים?

איש חסיד היה הרה"ח ר' אלכסנדר זושיא בן נון (עת־תשמ"א), תלמיד ישיבת תומכי תמימים ברוסיה, אשר בשנת תש"ב הקים מוסד לנוער בשם 'ביתנו' ברעננה, אותו ניהל בהצלחה יחד עם רעייתו מרת ציפורה במשך 38 שנים. עשרות מכתבים זכה ר' אלכסנדר לקבל מהרבי, רובם באו כבר בדפוס בסדרת אגרות קודש ובכרכי לקוטי שיחות ועוד. בכוונתנו, אי"ה בקרוב, לפרסם רשימות בהן יופיעו מכתבי הרבי אליו בצירוף רשימותיו ומכתביו אל הרבי לפי סדר. הנה להלן כהקדמה, שני מכתבים מהרבי בפרסום ראשון, הראשון הוא לר' אלכסנדר מ"ג ניסן תשכ"ג, והשני - נדיר בסגנונו - לרעייתו

מרת ציפורה (ע"ה) משנת תשמ"ח.

בסוף שנות תש"ד, עסק ר' אלכסנדר זושיא בן־נון בהשגת שטח ברעננה לצורך ענייני חב"ד. עניין זה מוזכר במכתב הבא:
ב"ה, י"ג ניסן תשכ"ג...
מר אלכסנדר זושיא שי' בן נון
שלום וברכה!
בעתו קבלתי מכתבו בענין אדמת אפשטיין. ולאחרי החקירה והדרישה איני יכול למצוא מבין אנ"ש בר סמכא שיוכל לקבל על עצמו להקים מוסד חינוך, לא רק בממדים שכותב, אלא אפילו לא מעין זה.

כ' מזכיר במכתבו בנוגע שטח של 50-60 דונם. ואם אין כאן פליטת הקולמוס, אולי יש מקום להקים עליו שיכון חב"ד אם מר אפשטיין שי' יסכים לתת את השטח במתנה, אף על פי שיהי' בעד דירות ולא בעד בית ספר. וגם זה אני כותב בלי אחריות, אלא שאם יש אפשרויות כזו, אז אחפש מבין אנ"ש כאלו שיוכלו לקבל על עצמם לבצע את הענין.

ולקראת חג הפסח, זמן חרותנו, הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני שולח לו ולכל הנלוים אליו ברכתי לחג הפסח כשר ושמח ולחרות אמתית מכל העניינים המבלבלים בעבודת ה' בשמחה ובטוב לבב.

בכבוד ובברכה לבריאות שמחה וט[וב]־לב[ב] מה נשמע בנוגע להתחייבות מצדי - כאשר ישכרו עוזר המתאים בענייני המוסד שלו?

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, ג' ניסן תשכ"ג
ברוקלין, נ.י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

שלום וברכה:

כעת קבלתי אכתבו בענין אדמת אפטיין. ולאחרי החקירה והדרישה איני יכול לטעון מבין אנשי בר סמכא שיוכל לקבל על עצמו להקים מוסד חינוך, לא רק במספרים שכותב, אלא אפילו לא פעין זה.

כ' מזכיר במכתבו בנוגע שטח של 50-60 דונם. ואם אין כאן פליטת הקולטוס, אולי יש מקום להקים עליו שיכון חביד אם בר אפטיין שי יסכים לתת את השטח במתנה, אף על פי שיהי' בעד דירות ולא בעד בית ספר. וגם זה אני כותב בלי אחריות, אלא שאם יש אפשרות כזו, אז אחש מבין אנשי כאלו שיוכלו לקבל על עצמם לבצע את העניין.

ולקראת חג הפסח, זמן חרותנו, הבא עלינו ועל כל ישראל לשובה ולברכה, הנני שולח לו ולכל הנלוים אליו ברכתי לתג הפסח כשר ושמח ולחרות אפתיי פכל הענינים המכלבלים בעבודת ה', בשמחה ובכבוד לבב.

בכבוד רבניכה
מנחם מענדל שניאורסאהן

מה נשמע בנוגע להחתיבות מצרי - כאשר ישכרו עוזר המהאים בעניני המוסד שלו?

"שיכון חב"ד", ברעננה. מכתב הרבי לר' אלכסנדר בן-נון

להעמיד תלמידות בהצלחה

בה, כ"ז מ"ח תשמ"ח...

מרת צפורה תי' ברכה ושלום!

מאשר הנני קבלת מוכ' [תבה] ובו בקשת ברכה פ"נ מיום ח' מ"ח.

ובעת רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

ת"ח במיוחד על הבש"ט מפעולות ברוח הקהל שעשתה בביקורה בחו"ל. ובודאי שיהיו לה פירות ופירות פירות וכו' -

כמו שנראה בפועל במבצעים כיוצא בזה. וגדול זכותה.

ובטח גם תעמיד תלמידות" במבצע זה - מבין הנשים שתחת השפעתה ותצליח.

בברכה, ח"ק

נ.ב. בנוגע להפצת ספרים - כמדומה מכבר כתבתי שהפצת ספרים על-ידי עסקני חב"ד שי לקוי' [ה] ביותר ועד-עתה לא עלתה בידי לתקן זה.

ומה תועלת שיצרפו גם הספרים שכותבת אודותם להספרים שמונחים במחסן!

השליחות למרסיי

בשנת תשל"ו הגיע למרסיי שליח הרבי הרב יוסף יצחק לבקובסקי. בעלעול באגרות קודש כרכים לא (תשל"ו) לב (תשל"ז) אין זכר לדבר, ונשאלת השאלה: הייתכן? ובכן חובה להדגיש למען יידעו כי הרבה ענינים של הרבי התנהלו על-ידי הוראות שנמסרו ב'חידות' ובשיחות טלפון. לא תמיד היה אזכור לדבר במכתבים ובאגרות קודש. השליחות למרסיי - כמו גם שיגור שלוחים נוספים לרחבי צרפת, התנהלה ישירות על-ידי בא כוחו של הרבי בנימין גורודצקי.

כך כותב הרב גורודצקי (בעש"ק ויחי תשל"ו) מפריז להרה"ח ר' משה לחייאני, אז במרסיי וכיום באשדוד, כאשר ביקר לראשונה בחודש שבט תשל"ו בחצר הרבי: "אני רוצה לשמוע ממך ההחלטה הסופית מצידכם אודות איש שיבוא [לפעול] אצלכם. שנה הראשונה אנו נחזיק אותו בתשלום משכורת אך המכוון שאחר-כך יהיה לו מקור פרנסה על אתר, בעזרתו ית'. והאיש הוא הרב לפקובסקי שי' שכ' דיבר עמו בשהותך בארצות הברית".

"הלה מסכים לנסוע, ואני רוצה לשמוע ממך החלטתך הסופית. נא להודיעני".

בכ"א שבט תשל"ו ממשיך הרבי גורודצקי לכתוב לר"מ לאחייאני והפעם מברוקליין: "מכתבך הארוך לפאריז נתקבל ונשלח לי הנה, ונתקבל אתמול כאן. הרב לאבקאובסקי שלח לך מכתב [בו מפרט] מה שדרוש לו. בטח שתדל לעשות הכל בהקדם. אתמול בערב הייתי בהיכל כ"ק אד"ש

וסיפרתי לו מהמכתב הארוך והיה שמח מזה. וביקש ממני לכתוב לך מכתבי זה שתשתדל בהקדם האפשרי למלאות זה כי רצונו הק' שישע בהקדם למתנף. והשם יתברך יצליח לך".

ביום ה' ט' אדר ב' תשל"ו מפאריז, כותב הרב גורודצקי שוב: "בתודה קיבלתי מכתבך מיום ב' ו' אדר ב' והפרישת-שלום ממך על ידי ה' הנכבד והנעלה וכו' הרה"ח מו"ה לאבקאובסקי שליט"א ואני שמח מאד לשמוע מזה שתודה-לקל הכל בהצלחה ויתן השם-יתברך ויעזור לכם להצליח עוד יותר ויותר לעלות מעלה מעלה ולמלאות ולהשלים כוונת ובקשת כ"ק אד"ש שהיא היא כוונת ובקשתו של השם יתברך ויתעלה".

כאמור, ביקר הרב לאחייאני לראשונה בחודש שבט אצל הרבי, ועליך כתב לו הרב גורודצקי בעש"ק ויחי:

"אני מקוה להשי"ת שנסיעתך חזרה הייתה בסדר והכל אצלך בסדר ומה שקיבלת בהיותך בצל קדושת אדמו"ר שליט"א מאיר אצלך על מנת להטפיה בכל הסובב אצלך ותשפיע מכל מה שקיבלת להמושפעים וכו' וכו'." "כ"ק אדמו"ר שליט"א ביקש ממני שהלשכה [האירופאית] תשתתף בהוצאות נסיעתך לארצות-הברית - הן הכרטיס והן שאר ההוצאות הקשורים עם הנסיעה וכו' בג' חלקים, אשר עליכן נא להודיעני כמה הוא סכום ההוצאות שהיו לך, ואי"ה אשלח לך חלק הלשכה בלי-גנדר".

בכ"א שבט דיווח לר"מ לאחייאני: "אתמול ערב הייתי בהיכל כ"ק אד"ש ומסרתי ליד כ"ק הקבלה שלך [=על קבלת ההוצאות מהלשכה]."

ברכה בהוספה!

בשנת תשל"ל, בערך, כתבה מרת פסיה וולף

בן נון - ירוש"ל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.
בי"ה, כז' מ"ח תשמ"ח
ברוקלין, נ.י.

מרת צפורה תי'

ברכה ושלום!

מאשר הנני קבלת מכו' ובו בקשת ברכה ת"ב מיום ח' מ"ח, ובעת רצון יקרא על ציון כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

תייח במיוחד על הבש"ט מפעולות ברוח הקהל שעשתה בביקורה בחו"ל. ובודאי שיהיו לה פירות ופירות פירות וכו' -

כמו שנראה בפועל במבצעים כיוצא בזה. וגדול זכותה.

ובטח גם תעמיד תלמידות" במבצע זה - מבין הנשים שתחת השפעתה ותצליח.

בברכה

נ.ב. בנוגע להפצת ספרים - כמדומה מכבר כתבתי שהפצת ספרים ע"י עסקני חב"ד שי לקוי' בלוחר וע"ע לא עלתה בידי לתקן זה. ומה תועלת שיצרפו גם הספרים שכותבת אודותיהם שמונחים במחסן!

"הבשורות טובות מפעולות ברוח הקהל". מכתב הרבי לגב' ציפורה בן-נון

תחי', רעייתו של הרה"ח ר' אפרים וולף ז"ל, לרבי, פתק אודות בריאות בעלה.

"אבקש את ברכתו שתהי' לו רפואה שלמה בכל רמ"ח אבריו וגידיו".

הרבי ציין והוסיף:

ולשמחה וטו"ל (וטוב לבב)

אח"כ סימן חץ וכתב:

אזכיר עוה"פ (עוד הפעם) עה"צ (על הציון) ויבשרו טוב בטוב הנרוה"ג (הנראה והנגלה).

חכמים, היזהרו בדבריכם!

באחד המאמרים ב'בטאון חב"ד' שעמד להתפרסם בזמנו, נאמר: "גליא שבתורה עלולה לקבל כתמים" "בחסידות אין עניין הכתמים".

הרבי הורה:

נחוץ - כדי למנוע טעות בהרבה - להשמיט.

"אין שינוי כלל"

להתמסר כמו צאן לרועה

משה רבינו הוא רועה ישראל. הוא המדריך שלהם שיתנהגו ככל הנהגותיהם כדבעי, ועל ידו משפיעים להם כל הצטרפותיהם. וכמאמר רז"ל שירידת המן הי' בזכותו של משה. גם ענני הכבוד שהיו בזכותו של אהרן ובארה של מרים, הנה כשנסתלקו אהרן ומרים, חזרו בזכותו של משה. ובאמת הנה גם לפני"ז הי' ההשפעה ממשה רבינו, ורק עברה באמצעות אהרן ומרים. כן, ענינו של רועה ישראל הוא, שהוא דואג ומספק לבני"ו כל המצטרך להם הן בגשמיות והן ברוחניות. אבל בכדי לקבל את ההשפעה ממשה רבינו, רועה ישראל, ואתפשטותי' שבכל דרא ודרא - צריכים לעמוד בביטול והתקשרות אליו. צריכים להיות מסורים כמו צאן לרועה, צאן שאין להם רצונות משלהם, והולכים היכן שהרועה מוליך אותם. ובשעה שאין רצונות אישיים, לא בענינים ארציים, ולא בענינים שמיימים, אלא מסורים לגמרי למשה, אזי נעשים כלי לקבל את הברכה: "וזאת הברכה אשר ברך משה גו"מ ממגד שמים" - ענינים רוחניים, "ומתהום רובצת תחת" - ענינים גשמיים.

(משיחת ליל שמח"ת תשח"י - תר"מ חכ"א עמ' 91)

הרבי ימצא את הדרך להודיע

...על כך אומר הרבי שהחיים ניצחיים הם, ובמילא, ישנם בתקופם כל עניני השליחות והכוחות שניתנו על ידו, וגם עכשיו ממשיך לדרוש בכל התוקף ("מיט די זעלבע שטריינגקייט") אודות קיום השליחות ששלח כבר, וימשיך לשלוח!
- ישנם התמהים על דיבורים אלה, אבל, האמת היא, שמצינו בתנ"ך: "ויבא אליו מכתב מאליהו הנביא" - כמה שנים לאחר שיעלה בסערה השמימה! וא"כ, מהי התמיהה שגם עכשיו ימשיך הרבי לשלוח!?!... באיזה אופן להודיע - יש לרבי את הדרכים שלו, ואין אנו צריכים לדאוג באיזה אופן יודיע הרבי, יכולים לסמוך עליו!

...כאו"א מהתלמידים, מהמקושרים ומהחסידים צריך לידע שהוא מ"אנשי משה", וענין זה הוא לעד ולעולמי עולמים, לו ולדורותיו, עד ביאת משיח צדקנו.
ויתירה מזה - גם אלה שמקודם לא היתה להם שייכות אל הרבי, יכולים עתה להיות חסידים של הרבי. ונקודת הענין - שאין שינוי כלל בין קודם לעכשיו.
...ועד"ז בנוגע להשפעת ברכות לכל אלה שעוסקים ויעסקו בעניני העבודה של הרבי - שעתה, לאחר הסתלקות, שאינו מוגבל בהגבלות הגוף הגשמי, נמשכים כל הברכות בהשפעה מרובה.
הרבי אמר פעם שתמיד הי' בעל חוב, אבל, אף פעם לא פשט את הרגל ("ער האט קיינמאל ניט געווען באנקראט"), ח"ו. - עכשיו משלם הרבי את כל חובותיו, כל הברכות שהבטיח בכלל, ובפרט לאלה שעוסקים ויעסקו בעבודה שלו, וכאמור, שהמשכת הברכות עכשיו היא בהשפעה מרובה.
מצב זה - שאין שינוי כלל, כי אם למעלותא - הוא מצד הרבי, ונוסף לכך, צריכים גם אנו לעשות משהו ("מדארף אליין אויך עפעס טאן").

ההתקשרות של הרבי עם חסידים הוא באופן שמצד הרבי נמשכים כל הענינים. הרבי רוצה להמשיך שהרי טבע הטוב להיטיב, ויותר ממה שהעגל רוצה לינק הפרה רוצה להניק, אבל, יש צורך בהקדמת עבודת עצמו, ואז מסייע הרבי, ועד לסיוע שבאין-ערוך לעבודת עצמו.

(תורת מנחם כרך א' עמ' 130)

"בעל הציון רואה שמספר הפדיונות הולך וניתוסף"

לכל לראש - אישור כללי על כל ה"פדיונות", לאשר לכל אלה ששלחו פדיונות (בכלל ובפרט) בקשר ליו"ד שבט - שהפדיונות נתקבלו. וחלקם הגדול הובא כבר על הציון של בעל ההילולא (היום, נוסף על החלק שהובא לציון עוד לפני יום הש"ק) וגם הפדיונות שנמצאים עדיין בדרך - ישנה ה"חזקה"... שיביאו הפדיונות למקומם הראוי - על הציון של בעל ההילולא בעתם ובזמנם.

ובפרט שישנה גם ה"חזקה" מההנהגה במשך כל השנים שלפנ"ז, לאחר שערברו ל"ט שנה ששולחים פדיונות ומביאים אותם על הציון וכו', ועכשיו מתחילה שנת הארבעים, ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואוזנים לשמוע", כולל גם בנוגע לענין זה גופא - להתבונן שבודאי הגיעו הפדיונות להציון של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובודאי ש"לא יעזוב צאן מרעיתו" (כמ"ש במכתבו הידוע), אלא "פועל ישועות בקרב הארץ", ובפרט בסמיכות ליום ההילולא שלו...

...ועוד ענין עיקרי - הוראה בנוגע לעבודה בפועל, "החי יתן אל לבו" שכיון שרגילים בפדיונות להודיע לבעל הציון ע"ד החלטות טובות, יש להוסיף ולרזו בנוגע לקיומן של החלטות טובות אלו בפועל ממש, ומתוך שמחה וטוב לבב, אשר, ההחלטה בזה פועלת שקיום ההחלטות יהי' בנקל יותר, ביתר זריזות ושלימות, ועד לתכלית השלימות - "כמצות רצונך".

ובזה נכלל גם ענין הצמיחה... כמודגש גם בנוגע לה"פדיונות", כפי שרואה בעל הציון שמספר הפדיונות שמביאים על הציון הולך וניתוסף מידי שנה בשנה, והולך וניתוסף באופן של צמיחה בכל הענינים שכותבים בהפדיונות, וכן בקיום החלטות הטובות שבהפדיונות במעשה בפועל.

(תורת מנחם תשמ"ט ב, עמ' 279)

"רק עבר מספר רחובות"

(כמענה לשאלת הרה"ת ר' צבי פייגלשטוק בנוגע להליכה לציון הק' בחול-המועד (או באסרו חג), השיב כ"ק אדמו"ר): "אם בעיניך זו הליכה לבית החיים, בימים אלה אין ללכת לבית החיים. אבל אם אתה סבור שהרבי רק עבר מספר רחובות הלאה, אך הוא נמצא שם באותו האופן שהיה ב-770, אתה רשאי ללכת".

(ע"פ עדותו למגזין 'תורת חיים', תכנית 437)

יגרמו נחת רוח למעלה

...ואלה הרוצים - ישלחו הדו"ח ע"ג פתקא לכאן, לד' אמותיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, "יוסף" שבדורנו...

על מנת להביא ולהניח הפתקאות על הציון שלו, וישאירום שם, ברשותו של בעל הציון [וכמדובר כמ"פ שאין צורך באישור בכתב כיון ש"חזקה" על בית הדואר שמביא המכתבים לתעודתם ו"חזקה" יותר מג' פעמים בעבר שלאח"ז מביאים ומניחים אותם על הציון הק'], ועד שיעלו בלהב השמימה, שעיי"ז יגרמו נחת רוח למעלה, ובודאי שבעל הציון, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, יעורר רחמים שיתוסף עוד יותר בברכותיו של הקב"ה, "יוסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דבר לכם".

חובה לפרסם

בעת רצון אזכיר את כל אלו שכותב אודותם על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, וכנראה שאין מסבירים להנ"ל אשר כשבאה הטבה ע"י שמזכירים אותם על הציון הק' פשוט שזה צריך להביאם להתעוררות יתירה וביחוד בלימוד תורתו של בעל הציון וללכת בדרכיו, ואם המתברך בעל השפעה הוא בחוג וסביבה, מחובתו הכי מוחלטה לפרסם בכל הסביבה תורתו והדרכתו של בעל הציון, וק"ל. ויהי רצון שעכ"פ עתה יתעסק בזה.

(אגרות קודש כרך ט"ו עמ' קפט)

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש פרשת חוקת'

יום ההילולא – ג' בתמוז

יום ההילולא העשרים ושתיים של הוד כ"ק אדמו"ר מרנא ורבנא מנחם מענדל זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע (תשנ"ד)², דור שביעי לנשיאי חב"ד, ומנוחתו כבוד בניו יורק, ארצות הברית, עלייד ציון כ"ק חמיי אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע.

ביום זה, בשנת תרפ"ז, נשתחרר כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע מהמאסר בבית האסורים ('שפלרניה', בעיר פטרבורג, שנקראה אז 'לינגרד'), בתנאי שיסע מיד לגלות, בעיר מקלטו 'קוסטרומה' למשך שלוש שנים³.

סדר יום ההילולא⁴

(1) בחו"ל: קורח.

(2) תולדות חייו עד שנת תשי"א נקבצו בספר 'ימי מלך' (א"ג) להרב מרדכי מנשה ש' לאופר, כפר חב"ד תשמ"ט תשנ"א. פעולותיו משנת תש"א עד כולל שנת תשמ"ח (מוגה), בערכו ב'שלשלת היחס' שבראש ספר 'היום יום עם הערות וציגונים' ח"ג, שנדפס בסוף אותה שנה. מהדורה מפורטת, תרס"ט תשנ"ד, בערכו בקונטרס 'שלשלת היחס', מהדורה מיקדמית, נ.י. תשע"א.

(3) ראה בפירוט ב'ספר התולדות – אדמו"ר מהוריי"צ', כפר חב"ד תשל"ב, ח"ג פרק כא. ספר השיחות תרפ"ז, מבוא עמ' י. עמ' 168.

ספר השיחות תנש"א ח"ב עמ' 649. ומבאר הרבי, שביום זה יצא כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ממאסר לחופש (אף שהוא לחופש שבגלות), ויש בו מכמה צדדים שמחה יתירה מאשר בימי י"ב ו"ג תמוז", והטעם שלא קבע אותו ליו"ט, כיוון שענינו של נשיא הוא להשפיע לאנשי דורו, ואז – יכולתו בהשפעה היתה מוגבלת ביותר. 'אמנם התקשרות חסידים לרבי נשיא – צריכה להיות לכל מה שהוא (ובפרט שנשמה כללית, גם עניניה "הפרטיים" שייכים לכלל ישראל), ולכן חסידים עליהם לחוג גם את יום הג' תמוז' (לקוטי שיחות ח"ד עמ' 1314).

מענה כ"ק אדמו"ר בענין **אמירת תחנון** ביום זה [ולגבי **שבת – הדבר נוגע לאמירת 'אב הרחמים' ו'צדקתך'] – (נדפס בקובץ 'היכל מנחם' ח"ג עמ' מז, עיי"ש בהערות): 'בעניינים התלויים ברגש אין לשאול, כיוון שזו הוכחה שאין רגש'. במניין של הרבי אמרו תחנון ביום זה (אבל אולי היה זה משום שהרבי לא רצה להורות בזה, אלא שהדברים יבואו באתעדלת), אך המשפיע הרה"ח ר' מענדל פוטערפאס ע"ה לא הניח לומר תחנון ביום זה.**

(4) מנהגי יום ההילולא – הוראת ב"ד רבני חב"ד בארה"ק, ע"פ

יבחרו וירימו מי שיתפלל לפני התיבה ביום ההילולא, ונכון לחלק שיתפלל אחד ערבית, שני – שחרית, [שלישי – מוסף, רביעי] – מנחה, כדי לזכות בזה מספר יותר גדול של אנ"ש. בשעת התפילות ידלקו חמישה נרות. [יש להדליק בערב שבת חמישה נרות גדולים, שידלקו עד תפילת מנחה של שבת].

אחר התפילה (ובבוקר – אחר אמירת תהילים) ילמוד (יסיים) המתפלל לפני התיבה פרק כ"ד דכלים ופרק ז' דמקוואות. אחר כך יאמר המשנה 'ר' חנניא בן עקשיא... ויאדיר'. בלחש – איזה שורות בתנאי⁵, קדיש דרבנן.

אחר תפילת ערבית – יחזרו חלק מהמאמר האחרון המוגה שזכינו לו, ד"ה "ואתה תצווה" תשמ"א (קונטרס פורים קטן תשנ"ב, שחילקו כ"ק אדמו"ר בו ביום בידו הקדושה לכל אחד ואחד מהנאספים⁶), בעליפה. ואם אין מי שיחזור בעלפה – ילמדוהו בפנים. וכן אחר תפילת שחרית. ולסיימו אחר תפילת מנחה.

בשבת קודש זו, שבה חל יום ההילולא, ישתדלו לעלות לתורה⁷. אם אין מספר העליות מספיק – יקראו בתורה בחדרים שונים⁸, אבל לא להוסיף על מספר הקראים.

ישתדלו שמפטי⁹ יהיה הגדול שבחבורה –

מכתב כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו משנת תשי"א ליו"ד שבת (אג"ק ח"ד עמ' קמב, ספר המנהגים עמ' 95, ובכ"מ).

(5) י"א שהרבי אמר את התיבות "ונפש השנית בישראל היא חלק אלוהה ממעל ממש".

(6) ספר המאמרים – מלוקט חלק ו עמ' קכט. ובהוצאה החדשה חלק ג אדר"סיון עמוד לד.

(7) ראה ספר המנהגים, מנהגי יארצייט, עמ' 79.

(8) כאשר לפחות ששה מהמשתתפים לא שמעו את קריאת התורה (קצות השולחן סי' כה ס"ד). ואפשר לעשות זאת אף לפני תפילת שחרית, כנפוץ בין אנ"ש ובבית חיינו (עיין אג"ק ח"ג עמ' ד, שלא חייב להיות קשר בין התפילה לקריאת התורה. וע' בספר 'התפילה כהלכתה' פט"ז ס"ה ובהערות שם).

(9) ברכייסוף או"ח סי' רפד ס"ק א. שערי אפרים שער ט סמ"ב.

בריצוי רוב המניין – או עליפי הגורל. בבוקר קודם התפילה – פרק תניא¹⁰. וכן לאחר תפילת מנחה¹¹.

במשך המעתי לעת – ללמוד פרקי המשניות של אותיות השם¹².

במשך המעתי לעת – לעשות "התוועדויות פעילות ומתוך אהבת ישראל"¹³, ולהתחזק בכל ענייני לימוד התורה נגלה וחסידות, חיזוק התורה והיהדות והפצת המעיינות, ובמיוחד באהבת ישראל ואחדות ישראל, כפי שהורנו, החל מהתוועדות הראשונה דקבלת הנשיאות¹⁴, ועד ההתוועדות האחרונה לעת עתה בש"פ ויקהל תשנ"ב – 'גילוי האחדות הכללית בהבריאה ובבני ישראל'¹⁵.

לקבוע שעה במשך המעתי לעת – לבאר לבני ביתו שי' אודות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו ועבודתו אשר עבד בה כל ימי חייו, ואשר גם עתה, כיוון "שגם בזה העולם המעשה אשתכח

'דרכי חיים ושלום' אות רי.

(10) עליפי אג"ק כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"א עמ' שצ – ללמוד אגרת הקודש סימן ז'.

(11) עליפי הנפוץ בין אנ"ש ביו"ד שבת – ללמוד את הביאור לאגה"ק האמורה.

(12) כגון הפרקים דלהלן: מ – ברכות פ"א: ג – שבת פכ"א: ח – חלה פ"א: ט – סוטה פ"ח: מ – אבות פ"א: ע – פסחים פ"ג: נ – ידים פ"ב: ד – סנהדרין פ"ג: ל – סוכה פ"ד.

(13) מברק ל' בשבת תשנ"ב – ספר השיחות תשנ"ב ח"ב עמ' 535.

(14) לקוטי שיחות כרך ב עמ' 499. וראה גם מכתבו של הרבי נשיא דורנו מיום השלושים להסתלקות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ – אג"ק ח"ג ס"ע רמד: "...כי המשכת כל רוחניות אינה אלא עליידי אהבה רבה. נקווה אפוא כי על ידי זה **שנעמוד כולנו בהתקרבות ואהבה רבה אמיתית** נמשיך אליו כוח להוציא לפועל כל אותם העניינים אשר רצונו של כ"ק מו"ח אדמו"ר שייצאו לפועל טוב על דינו".

(15) ספר השיחות תשנ"ב ח"ב עמ' 440. וראה בשיחת ש"פ בהר" בחוקותי, מבה"ח סיון תנש"א, אודות חשיבות העניין בהבאת הגאולה. ובשיחת י"ג ניסן תשכ"ו (שיחות קודש, ס"ע 331 יד)

סיפר כ"ק הרבי נשיא דורנו בשם כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ על מענה כ"ק אדמו"ר הצמח צדק, כשהכניס עצמו לסכנת נפשות בעומדו בתוקף נגד הממשלה באסיפה הידועה, ושאל אותו אחד הגדולים הייתכן, איך מעמיד עצמו בסכנה, ואפילו אם לא חשב על עצמו, היה עליו לחשוב אודות החסידים וכלל ישראל, וענה (תוכן המענה, מתורגם): "כאשר חסידים יפעלו ביחד, הם יעברו זאת... כשחסידים מתאחדים, הם עוברים זאת, שוברים את החושך כפול ומכופל של הגלות... עליידי האחדות של החסידים... שמבטלת את כל הגזירות וכל העניינים, ופורצת כל הגדרים, ומורידה עד כאן למטה את 'ואמת הוי' לעולם".

יתיר¹⁶ – בוודאי שהוא מנהיג את העולם כולו, ואנ"ש בפרט, ומעורר רחמים רבים וכו', כמו שהיה עד עתה, ואדרבה, ביתר שאת וביתר עוז¹⁷. ולכן, גם השפעותיו לכל השייכים אליו מתעלות יותר ויותר. וכדי שיתקבלו בפנימיות, צריכים גם ה'כלים' של השייכים אליו להיות מזוככים יותר¹⁸.

במשך המעתי לעת – לבקר (אלו הראויים לזה) בבתי הכנסת ובבתי המדרש אשר בעיר, לחזור שם מימרא או פתגם מתורתו של כ"ק אדמו"ר, לבאר אודות אהבת כל ישראל שלו, להודיע ולהסביר תקנותיו¹⁹ על דבר לימוד הרמב"ם לכל אחד ואחת (שלושה פרקים ליום, פרק אחד ליום או ספר המצוות), ועל דבר מבצעי המצוות הכלליים שלו: מבצע אהבת ישראל, חינוך, תורה, תפילין, מזוזה, צדקה, בית מלא ספרים – יבנה וחכמיה, נרות שבת קודש ויום טוב, כשרות האכילה ושתייה וטהרת המשפחה, ואחדות כל בני ישראל בכתבת ספרי התורה הכלליים²⁰; לעורר את בנינו בדבר קיום שבע מצוות שלהם²¹; ועד המבצע האחרון והעיקרי – 'עמדו הכן כולכם'²², לפרסם בכל מקום את הנבואה ש'לא לתר לגאולה' וש'תיכף ומיד ממש' הנה זה (משיח) בא²³, וההשתדלות האחרונה של כל אחד ואחת מישראל להביא את המשיח עליידי לימוד התורה בענייני מלך המשיח ובענייני הגאולה²⁴, כדי להתחיל "לחיות" בענייני

(16) תניא, אגרת הקודש, ביאור לס' ז'.

(17) 'תורת מנחם – התוועדויות תשי"א עמ' 16, עיי"ש.

(18) לקוטי שיחות כרך יב עמ' 146.

(19) לקוטי שיחות כרך כז עמ' 229, 'התוועדויות' תשד"מ ח"ג עמ' 1622, ובכ"מ.

(20) לקוטי שיחות כרך כ עמ' 428, 579 ובמקומות רבים.

(21) לקוטי שיחות כרך כז עמ' 132, 'חידושים וביאורים בש"ס' חלק ב ס' ח.

(22) ספר השיחות תשנ"ב ח"א עמ' 122. וראה שם עמ' 257. וידועה הפנייה: "עשו כל אשר ביכולתכם – עניינים שהם באופן דאורות דתוהו, אבל, בכלים דתיקון" (ספר השיחות תשנ"א ח"ב עמ' 474); "עליידי שהוא מסביר את ענייניו של משיח, כמבואר בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה, **באופן המתקבל אצל כל אחד ואחד** לפי שכלו והבנתו, כולל במיוחד – עליידי לימוד ענייני משיח וגאולה" (ספר השיחות תשנ"ב ח"א עמ' 112).

(23) ספר השיחות תשנ"א ח"ב עמ' 792, ספר השיחות תשנ"ב ח"א עמ' 26.

(24) 'התוועדויות' תנש"א ח"ג עמ' 164.

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • אגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

א'קמו

ערב שבת קודש
פרשת חוקת
ב' בתמוז התשע"ו
שנת ה'קהל

יוצא לאור על ידי
צעירי אגודת חב"ד באה"ק

משיח וגאולה²⁵; ואף "שישו ושמחו בשמחת הגאולה"²⁶.

אם באפשרי, לעשות כל הנ"ל מתוך התוועדות. במשך המעתי-לעת - לבקר (המוכשרים לזה) במקום כינוסי הנוער החרדי - ולהשתדל, ככל האפשרי בדרכי שלום, גם במקום כינוסי הנוער שלעתי-עתה אינו חרדי - ולבאר להם איך שחיבה יתירה נודעת להם תמיד מאת כ"ק אדמו"ר, לבאר להם את אשר תבע מהם והתקווה והביטחון אשר בטח בהם, אשר סוף-סוף ימלאו את תפקידם בהחזקת היהדות והפצת התורה בכל המרץ החום והחיות שהם מסגולות הנוער.

מובן אשר, בהתאם לתנאי המקום, בכל אתר ואתר, ימשיכו בכל הנ"ל בימים אשר אחרי יום ההילולא, ובפרט ביום השבת-קודש שלאחריו. ויהירצון, שתיכף ומיד²⁷ ממש, עוד לפני ג'

(25) ספר-השיחות תנש"א ח"ב ס"ע 691 (היינו במוחין ומדות ועד למחשבה דיבור ומעשה המתאימים לזמן הגאולה, עיי"ש. וזה כולל, כלשון הרמב"ם בסוף ס' היד, העדר "קנאה ותחרות" ו"לא יהיה עסק... אלא לדעת את ה' בלבד").

(26) לקוטי-שיחות כרך כ עמ' 384.

(27) ראה ספר-השיחות תשנ"ב עמ' 341, 376.

בתמוז, יחיש הוי' ביאת גואלנו, מהרה יגלה²⁸, והקיצו ורננו שוכני עפר, ונשיאנו, הוא כ"ק אדמו"ר, בעל ההילולא, בתוכם ובראשם, ישמיענו נפלאות וינהלנו בדרך העולה בית א"ל²⁹.

וכפי שסיים כ"ק אדמו"ר את מאמר-החסידות הראשון שלו³⁰: "ונזכה זעהן זיק מיט'ן רבי'ן ד'א למטה אין א' גוף (להתראות עם הרבי פה למטה, נשמה בגוף) ולמטה מעשרה טפחים³¹, והוא יגאלנו".

מנחה: פרקי אבות פרק ד.

(28) רמב"ם ספ"ג מהל' פרה אדומה, לקוטי-שיחות כרך כח עמ' 131 ואילך. התגלות מציאותו, בתור מלך המשיח, וכתוצאה והסתעפות ממנה - גילוי פעולותיו (ספר-השיחות תשנ"ב ח"א עמ' 131).

(29) אגב, מכתובת המלה "א"ל" (בסוף המכתב שבהערה 4) מוכח שדעת הרבי היא שהמקף שבין אותיותיה מועיל להפרידן שלא תהיה בזה קדושת השם, ודלא כמ"ש בשו"ת אבני-נזר חיו"ד ר"ס רסה.

(30) ספר-המאמרים - מלוקט ח"א עמ' י. וראה 'תורת-מנחם - התוועדות' תש"י עמ' 201.

(31) ראה לקוטי-שיחות ח"ב עמ' 518.

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש